

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/42/2018
Identifikačné číslo spisu: 2017200024
Dátum vydania rozhodnutia: 30.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2017200024.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci sťažovateľky (predtým žalobkyne): X. Y. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, S., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor peňažných prostriedkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom Špitálska č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC1/SOC/2016/11451 zo dňa 22. novembra 2016, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sa/4/2017-103 zo dňa 07. augusta 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 44Sa/4/2017-103 zo dňa 07. augusta 2017 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC1/SOC/2016/11451 zo dňa 22. novembra 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Sťažovateľke p r i z n á v a voči žalovanému úplnú náhradu trov konania na krajskom súde a na kasačnom súde.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave rozsudkom, č. k. 44Sa/4/2017-103 zo dňa 07.08.2017, zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného, č. UPS/US1/SSVOPPKPC1/SOC/2016/11451 zo dňa 22.11.2016, ktorým zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Holíč, č. SE4/APPnKŤZPaPČ/SOC/2016/34411-0003 zo dňa 08.08.2016, ktorým nebolo vyhovené žiadosti žalobkyne o vyhotovenie parkovacieho preukazu. Zároveň nepriznal žalobkyni náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že preskúmal spisový materiál, z ktorého zistil, že podkladom pre prvostupňové rozhodnutie bol lekársky posudok č. 204/H/16/114974 zo dňa 04.08.2016, ktorým bola určená miera funkčnej poruchy žalobkyne 50 % podľa časti XII., A., bod 3, písm. b/ prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z., o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z. alebo zákon o peňažných príspevkoch“), na základe ktorého bola považovaná za fyzickú

osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ale nebola odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. V odôvodnení lekárskej správy bolo konštatované, že pacientka je liečená na reumatológiu, ortopédii pre bolesti chrbtice a kĺbov, má astmu ľahkého stupňa. Od posledného posúdenia zdravotného stavu neprišlo k jeho zhoršeniu. Žalobkyňa sa dokáže premiestniť v prostriedku verejnej hromadnej dopravy a aj napriek svojmu ťažkému zdravotnému postihnutiu do neho nastúpiť, udržať sa v ňom, vystúpiť a zvládnuť inú situáciu v ňom, a preto nie je odkázaná na individuálnu prepravu.

3. V dôsledku podaného odvolania si žalovaný zabezpečil lekársky posudok na účely § 11 zákona č. 447/2008 Z. z., č. UPS/US1/SSVOPPKPCI/SOC/2016/11451 zo dňa 21.11.2016, ktorý bol podkladom pre vydanie druhostupňového rozhodnutia. Posudkový lekár v ňom konštatoval, že aktuálne doloženým lekárske nálezom reumatológa nie je zdokumentované ťažké obmedzenie pohyblivosti bedrových kĺbov ani trvalé stuhnutie - neschopnosť pohybu v bedrových kĺboch. Žalobkyňa je liečená na vysoký tlak, nie je zdokumentované, že by na liečbe bola tlakovo dekompenzovaná. Je liečená na prieduškovú astmu a na tejto liečbe nie je zdokumentovaná pulmonálna dekompenzácia. Zdokumentované sú diagnózy liečby sekundárnej imunodeficiencie a poškodenie sietnice očí. Žalobkyňa je orientovaná primerane veku, chôdzu zvláda samostatne a pri chôdzi jej bola doporučená francúzska barla. Aktuálne nebolo zdokumentované obmedzenie pohyblivosti na horných končatinách. V zdokumentovaných dotazníkoch vyplňaných samotným pacientom žalobkyňa uvádzala slabosť, únavu, rannú stuhnutosť, pričom subjektívne hodnotené schopnosti musia byť premietnuté v objektívnom lekárskom náleze, v ktorom nie je zdokumentovaná porucha jemnej motoriky na horných končatinách ani porucha úchopu. Až na obmedzenie pohyblivosti bedrových kĺbov nie sú zdokumentované poruchy pohyblivosti v kolenných kĺboch ani v členkových kĺboch. Zdravotné postihnutie žalobkyne nebolo možné zaradiť pod kapitolu XII., A., bod 3, písm. c/, prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z., ako to uvádza žalobkyňa, pretože nemá v objektívnych nálezoch zdokumentovanú obojstrannú ankylózu bedrových kĺbov a na reumatológiu je liečená pre Bechterovovu chorobu V. stupňa.

4. Krajský súd skonštatoval, že na vydanie parkovacieho preukazu musí fyzická osoba splniť podmienky uvedené § 17 zákona o peňažných príspevkoch, a to, že osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí. Až na základe týchto skutočností jej môže byť vydaný parkovací preukaz. Odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom posudzuje posudkový lekár podľa § 14 ods. 6 zákona.

5. Podľa názoru krajského súdu, žalovaný si zabezpečil riadne podklady pre vydanie svojho rozhodnutia, v rámci odvolacieho konania opätovne posúdil zdravotný stav žalobkyne aj s prihliadnutím na dodatočne predložené lekárske správy, pričom posudkový lekár žalovaného tieto zohľadnil a pri vydaní svojho rozhodnutia prihliadol na diagnózu žalobkyne, objektívny klinický stav na základe predloženého spisového materiálu a správne skonštatoval, že žalobkyňa nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Z posudku jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa je v oblasti mobility a sebestačnosti dostatočne spôsobilá na to, aby bola schopná premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy, nastupovať, vystupovať z neho, udržať sa a zvládnuť situácie v ňom a nemá praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí.

6. Žalobkyňa v priebehu konania nepreukázala splnenie podmienok uvedených v ustanovení § 17 zákona č. 447/2008 Z. z., a preto žalobu zamietol.

7. Voči rozsudku Krajského súdu v Trnave podala žalobkyňa v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

8. Podľa názoru sťažovateľky, rozhodnutie žalovaného vychádzalo z lekárskeho posudku, ktorým nebol nedostatočne vyhodnotený jej zdravotný stav na základe doložených lekárske nálezov.

9. Poukázala na právny názor uvedený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k.

1Sžsok/34/2010 a vyjadrila domnienku, že žalovaný si nesplnil svoju povinnosť podľa § 3 ods. 4 Správneho poriadku a nezabezpečil si potrebné podklady pre rozhodnutie, nekonal teda v súlade s ustanovením § 3 ods. 3 a § 32 ods. 1 a 2 Správneho poriadku.

10. Ani jeden z posudkových lekárov dostatočne a v súlade so zákonom nevyhodnotil predložené lekárske nálezy a tieto posudzovali len v rovine - V. stupeň Bechterovovej choroby, avšak nezohľadnili, že sa jedná o rizomelickú chorobu, a teda o ťažký stupeň Bechterovovej choroby s ankylozou bedrových kĺbov, keďže flexia v ľavom bedrovom kĺbe je v lekárskejších nálezoch opakovane do 30 stupňov. Okrem uvedeného ochorenia má už dlhodobo zafinovanú aj stredne ťažkú astmu, pričom posudkový lekár konštatoval, že neprišlo k zhoršeniu zdravotného stavu. Sťažovateľka doložila nové nálezy z vyšetrenia, ktoré predtým neboli k dispozícii, preukazujúce, že sa u nej jedná o ťažšiu formu ochorenia, ktorá postihuje okrem chrbtice aj bedrové kĺby. Jej terajšie ochorenie je dokumentované od roku 1986 a od roku 2011 dosiahlo V. štádium. V tejto súvislosti poukázala na lekárske nálezy zo dňa 06.06.2016. Posudkový lekár zohľadnil len postihnutie chrbtice a nie aj postihnutie bedrových kĺbov. Nezodpovedá zákonným kritériám, aby posudkový lekár mal oprávnenie žiadať viacnásobné vyšetrenie toho istého orgánu od viacerých špecialistov. V jej prípade sa jedná o jednostrannú ankylozu BK vľavo, čo posudkový lekár nevyhodnotil vôbec a uviedol, že ju nemožno zaradiť pod kapitolu XII., A., bod 3, písm. c/, prílohy č. 3 zákona o kompenzáciách.

11. Sťažovateľka ďalej namietala, že jej nie sú dostupné posudkové kritériá lekárov, na základe ktorých by pacient jasne videl, na základe akých konkrétnych posudkových kritérií posudkový lekár posudzoval je zdravotný stav. Podľa jej názoru, právne záväzný výklad k uvedenej problematike môže podať len Najvyšší súd Slovenskej republiky. Sťažovateľka nechápe, prečo posudkový lekár chce mať ešte raz zdokumentovaný nálezy reumatológa, ktorý v náleze zo dňa 03.10.2016 uviedol perspektívu TEP, čiže totálnej endoprotézy BK vľavo, z čoho asi vyplýva stav, v akom sa jej bedrový kĺb nachádza. Rozhodovanie posudkového lekára, podľa jej názoru, nemá oporu v právne záväznom výklade príslušného ustanovenia zákona.

12. Sťažovateľka namietala ako dôvod pre neuznanie odkázanosti na individuálnu prepravu skutočnosť, že nemá obmedzenú uchopovú funkciu rúk, pretože vzhľadom na stav dolných končatín nemôže za rovnakých podmienok ako zdravá osoba v prostriedkoch MHD nastupovať či vystupovať. Posudkový lekár nebral do úvahy vyšetrenia HAQ, BASDAI, BASFI, ktoré sa nachádzali v náleze NURH Piešťany zo dňa 06.06.2016. Predmetné vyšetrenia sú v súlade s odborným usmernením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o objektivizovanie aktivity a poškodenia kĺbovej funkcie a dotazník je súčasťou reumatologického vyšetrenia. Dotazník bolo objektívne vyhodnotený prof. Rybárom.

13. Posudkový lekár v posudku taktiež nevyhodnotil, ako sa má sťažovateľka na rovnakom základe ako zdravá osoba premiestniť k prostriedkom MHD, k vlaku v obci Kopčany, kde je zástavka od miesta bydliska 2, 5 kilometra a nejazdí tam autobus, ako má so svojím postihnutím nastúpiť do autobusu alebo do vlaku vzhľadom na výšku 1. schodu od zeme. Podľa vyjadrenia Ústredia práce v Bratislave zo dňa 28.02.2015 stačí, ak nedokáže vykonať aspoň jeden z úkonov na to, aby bola považovaná za osobu, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a to, že nedokáže sa premiestniť, nastúpiť alebo vystúpiť na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami pri rešpektovaní prirodzenej dôstojnosti. Poukázala na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím zo dňa 25.06.2010, podľa ktorého sa Slovenská republika zaviazala prijať účinné opatrenia na zabezpečenie osobnej mobility s najväčšou možnou nezávislosťou pre osoby so zdravotným postihnutím, podľa čl. 20 a čl. 9 Dohovoru OSN.

14. Poukázala na právny názor vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 1Sžso/32/2013, podľa ktorého, komplexný posudok nemôže predstavovať jediný podklad na rozhodovanie o kompenzáciu a presunutie bremena kompenzácie zo strany štátnych orgánov na dobrovoľnú súkromnú pomoc je v rozpore s cieľom zákona o kompenzáciách. Nedostatočné vyhodnotenie dostupných lekárskejších nálezo predstaviuje skutkovú vadu, na ktorú musí súd prihliadnuť. Ťažké obmedzenie pohyblivosti v bedrových kĺboch boli a sú popísané v predložených nálezoch, pričom

týmto nezodpovedá posudok posudkového lekára zo dňa 04.08.2016, v ktorom sa opakovane nesprávne uvádza len ľahký stupeň astmy, koxatróza II. stupňa, pričom sťažovateľka má diagnostikovaný stredne ťažký stupeň astmy a III. stupeň koxatrózy, čo je v rozpore s predloženými nálezmi odborných lekárov. Obdobne nezákonne vypracoval posudok aj posudkový lekár žalovaného. Poukázala na lekárske nález vyhotovený MUDr. V. dňa 03.02.2017, ktorý bol súdu predložený dňa 10.04.2017, v zmysle ktorého jej bola odporúčaná individuálna preprava osobným motorovým vozidlom a nie pobyt v prostriedkoch hromadnej dopravy. Predložila aj nález MUDr. Prof. Y.Y. z NURCH Piešťany zo dňa 02.03.2017, ktorý jej rovnako odporúča individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

15. Na základe uvedených dôvodov žiadala kasačný súd, aby napadnuté rozhodnutie žalovaného ako i prvostupňové rozhodnutie, ktoré mu predchádzalo, zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

16. Žalovaný vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že táto bola podaná z dôvodov, ktoré nezodpovedajú úprave v ust. § 440 ods. 1 a ods. 2 SSP. Kasačná sťažnosť nie je prípustná len proti dôvodom rozsudku.

17. V prípade, ak by kasačný súd považoval kasačnú sťažnosť za prípustnú, odkázal na svoje vyjadrenie k žalobe zo dňa 28.02.2017 a vyjadrenie zo dňa 28.04.2017, v ktorom reagoval na totožné námietky.

18. Podľa názoru žalovaného, Krajský súd v Trnave vo veci riadne, dostatočne a spoľahlivo zistil skutkový stav, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a výsledky vykonaného dokazovania správne vyhodnotil. Navrhol, aby kasačný súd uznesením odmietol kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, alebo aby kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

19. Sťažovateľka vo svojom vyjadrení k stanovisku žalovaného uviedla, že jej kasačná sťažnosť je prípustná, pretože sa opiera o dôvody uvedené v ustanovení § 440 ods. 1 písm. g/ SSP a nesmeruje len proti dôvodom rozhodnutia. Zopakovala svoje námietky uvedené v kasačnej sťažnosti a žiadala, aby bolo vyhovené jej sťažnostnému návrhu.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

21. Kasačný súd, po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Trnave, preskúmal rozsudok správneho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa správny súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

22. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Podľa ust. § 203 ods. 2 v spojitosti s ust. § 452 ods. 1, § 453 ods. 2 SSP za bodkočiarkou, kasačný súd v danom prípade nebol viazaný sťažnostnými bodmi.

24. Z obsahu administratívneho spisu kasačný súd zistil, že dňa 20.07.2016 podala sťažovateľka orgánu verejnej správy žiadosť o vyhotovenie parkovacieho preukaz. Pripojila doklady z ktorých vyplýva, že sťažovateľka je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy v rozsahu 50 %. Podľa lekárskej správy zo dňa 22.02.2016, bola sťažovateľke diagnostikovaná ankylozujúca

spondylitída na viacerých miestach chrbtice. Podľa lekárskej správy zo dňa 28.04.2016 má sťažovateľka pohyblivosť ramien bez obmedzenia, dolný skrížený syndróm, Thomayer 40 cm, Laseq. pozitívny pri 30 st., obojstranne, pri chôdzi po špičkách aj pätách bez deficitu. Bola diagnostikovaná porucha statiky, skrútenie ľavej dolnej končatiny o 2 centimetre, coxatróza III. st., bola zistená ľavostranná skolióza chrbtice, pohyblivosť bederných kĺbov obojstranne výraznejší nález v ľavom flexia do 30 st., Bechterev V. štádium. Podľa dotazníka HAQ udávala sťažovateľka veľké problémy súvisiace obliekaním, s hygienou, pri vstávaní, líhaní, zdvíhaní vecí, zohýbaním sa, prechádzaním sa, vystupovaním po schodoch. Súčasťou predložených dokladov bol ambulantný nález reumatologickej ambulancie zo dňa 06.06.2016, podľa ktorého bola sťažovateľke určená ankylotizujúca spondylitída, stupeň V. st., axiálna forma s rizomelickým postihnutím s bilaterálnou koxopatiou s pohyb. obmedzením hlavne rotácií, t. č. s vyznačenou nízkou ale pretrvávajúcou aktivitou, koxitída pri základnej chorobe v minulosti, komplikovaná osteonekrózou hlavice ľavého femoru a teraz prechodom do koxatrózy - st. III vľavo a st. I. vpravo, astma bronchialea. Podľa lekárskeho nálezu pre účely konania vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu zo dňa 15.07.2016, vystaveného všeobecným lekárom, bol prijatý diagnostický záver, ktorý popísal zdravotný stav zistený z ambulantného nálezu zo dňa 06.06.2016 a ostatných vyššie uvedených lekárskejších správ. Neboli v ňom uvedené odporúčania vo veci žiadanej kompenzácie.

25. Dňa 04.08.2016 bol vyhotovený lekársky posudok, v ktorom bolo konštatované, že napriek tvojmu ťažkému zdravotnému postihnutiu sa sťažovateľka dokáže premiestniť k prostriedku verejnej hromadnej dopravy, nastúpiť do neho, udržať sa v ňom, vystúpiť a zvládnuť inú situáciu v ňom a nie je odkázaná na individuálnu prepravu motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z.. Na základe tohto posudku bolo dňa 08.08.2016 vydané prvostupňové rozhodnutie, ktorým orgán verejnej správy žiadosti sťažovateľky o vyhotovenie parkovacieho preukazu nevyhovel.

26. Z dôvodu podaného odvolania voči prvostupňovému rozhodnutiu bol dňa 14.09.2016 vydaný ďalší lekársky posudok posudkovým lekárom orgánu verejnej správy prvého stupňa, ktorý zopakoval závery posudku zo dňa 04.08.2016.

27. Za účelom preverenia objektívnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predložených lekárskejších náleзов, bola sťažovateľka telefonicky vyzvaná, aby sa dostavila na stretnutie s posudkovým lekárom. Sťažovateľka sa odmietla stretnutia zúčastniť z dôvodu, že toto sa jej javí ako neopodstatnené, pretože k žiadosti doložila lekárske nálezy. Lekársky posudok obsahujúci posúdenie zdravotného stavu sťažovateľky bol vypracovaný bez jej prítomnosti dňa 21.11.2016. V závere lekárskeho posudku vypracovaného odvolacím orgánom sa po popise príslušných diagnóz uvádza, že lekárskejšým vyšetrením MUDr. Q. zo dňa 28.04.2016 bolo zdokumentované ťažké obmedzenie pohyblivosti v ľavom bedrovom kĺbe do ohnutia, avšak podľa aktuálne doloženého lekárskeho nálezu reumatológa, MUDr. B. zo dňa 03.10.2016, nie je zdokumentované ťažké obmedzenie pohyblivosti bedrových kĺbov ani ankylóza - trvalé stuhnutie - neschopnosť pohybu v bedrových kĺboch. Až na obmedzenie pohyblivosti v bedrových kĺboch, nie sú zdokumentované poruchy pohyblivosti v kolenných ani členkových kĺboch. Nie sú zdokumentované zmyslové poruchy a ťažké poruchy kontinencie, praktická alebo úplná slepota oboch očí, a preto ju nemožno zaradiť do kategórie XII.A.3.c. Žalovaný na základe predmetného lekárskeho posudku a doplnenej dokumentácie odvolanie sťažovateľky voči prvostupňovému rozhodnutiu zamietol a potvrdil jeho rozhodnutie zo dňa 08.08.2016, ktorým nevyhovel žiadosti o vyhotovenie parkovacieho preukazu.

28. Podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o peňažných príspevkoch, v oblasti mobility a orientácie sa kompenzuje znížená pohybová schopnosť alebo znížená orientačná schopnosť. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je zmierniť alebo prekonať znevýhodnenia v prístupe k veciam osobnej potreby a k stavbám podľa osobitného predpisu a uľahčiť orientáciu a premiestňovanie sa. Znížená pohybová schopnosť a znížená orientačná schopnosť je obmedzená schopnosť samostatne sa premiestňovať v dôsledku narušenia telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií.

29. Podľa ust. § 11 ods. 2, 3, 4, 6, 8, 9, 13 a 15 zákona o peňažných príspevkoch, lekárskejšiu posudkovú

činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulanciu starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len „lekársky nález“), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

Ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

Lekársky nález je na účely tohto zákona aktuálny, ak nie je starší ako šesť mesiacov.

Posudkový lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je podľa posudkového lekára zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

Posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

Na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

Ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50 %, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

30. Podľa § 12 ods. 1 až 3 zákona o peňažných príspevkoch, na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3.

Ak má fyzická osoba viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy sa určí podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením.

Mieru funkčnej poruchy určenej podľa odsekov 1 a 2 možno zvýšiť o 10 % s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy, ktoré ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením tak, že spôsobujú znevýhodnenie.

31. Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. v účinnom znení, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými zvratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa, ťažkej poruchy sfinkterov alebo cystickej fibrózy s pľúcnymi a gastrointestinálnymi prejavmi.

32. Podľa § 17 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná podľa posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 alebo má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí, vyhotoví príslušný orgán

parkovací preukaz na základe právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze.

33. Podľa § 53 ods. 1 a 2 zákona o peňažných príspevkoch, na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 50) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní 50) sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

34. Podľa § 55 ods. 7 cit. zákona, podkladom na rozhodnutie o parkovacom preukaze je lekársky posudok podľa § 11 ods. 13 alebo podľa § 11 ods. 15 alebo komplexný posudok, ak bol vypracovaný.

35. Podľa § 57 ods. 1 písm. f/ zákona o peňažných príspevkoch, fyzická osoba, ktorá je účastníkom právnych vzťahov vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, je povinná na výzvu príslušného úradu podrobiť sa vyšetreniu zdravotného stavu alebo podrobiť sa posúdeniu zdravotného stavu alebo opätovnému posúdeniu zdravotného stavu.

36. Podkladom pre rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy v danom prípade, bol lekársky posudok zo dňa 04.08.2016, ktorý mieru funkčnej poruchy sťažovateľky stanovil na 50 %, takže žalobkyňa sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Podkladom pre žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného bol lekársky posudok odvolacieho orgánu zo dňa 21.11.2016. V oboch posudkoch posudkoví lekári skonštatovali, že sťažovateľka nie je odkázaná na individuálnu osobnú prepravu motorovým vozidlom a nie je možné vyhotoviť parkovací preukaz podľa § 17 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch.

37. Sťažovateľka v konaní pred odvolacím k orgánom neumožnila posudkovému lekárovi overiť objektívnosť diagnostických záverov v predložených lekárskejších nálezoch a odstrániť niektoré ich obsahové rozpory z dôvodu, že stretnutie s posudkovým lekárom považovala za nedôvodné a odkázala na predložené lekárske správy.

38. Na základe zisteného zdravotného stavu posudkoví lekári nenavrhlí vystaviť sťažovateľke parkovací preukaz. Argumentovali, že u sťažovateľky, napriek jej zdravotnému postihnutiu, nebol z objektívnych náleзов zistený taký stupeň pohybového alebo iného postihnutia, ktorý by dostatočne odôvodňoval jej neschopnosť premiestniť sa k vozidlu hromadnej dopravy, nastúpiť doň či udržať sa v ňom počas jazdy, prípadne zvládnuť iné situácie vo vozidle hromadnej dopravy.

39. Je pravdou, že nie každá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je automaticky odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Z tohto dôvodu nie každej fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím patrí nárok na vyhotovenie parkovacieho preukazu. Konštatovať odkázanosť na individuálnu prepravu prináleží posudkovým lekárom, ktorí musia vo svojom závere zohľadniť všetky podstatné okolnosti, ktoré majú vplyv na posudzovaný prípad. V danom prípade posudkoví lekári v dôsledku popísaného zdravotného postihnutia sťažovateľky, jej odkázanosť na individuálnu prepravu nezistili, keď konštatovali, že v oblasti mobility a orientácie nebolo u žalobkyne preukázané obmedzenie schopnosti samostatne sa premiestňovať v dôsledku narušenia telesných, zmyslových alebo duševných funkcií v rozsahu zakladajúcom potrebu individuálnej prepravy. Pri svojom závere vychádzali z aktuálnych lekárskejších náleзов, v ktorých je síce skonštatovaná obmedzená pohyblivosť v oblasti bedrových kĺbov (hlavne pri rotácii), z ktorých však podľa ich názoru, nevyplýva také obmedzenie pohybu a chôdze, ktoré by mohlo mať za následok odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

40. Zdravotné postihnutie sťažovateľky bolo zaradené podľa prílohy č. 3 zákona o peňažných príspevkoch, časť XII. A.3.b. - Spondylartritída ankylozujúca - Bechterevova choroba ťažké formy (V. stupeň) a bola jej určená miera funkčnej poruchy 50 %. Z predložených lekárskejších správ nebolo preukázané ochorenie podľa písm. c/ predmetnej časti prílohy č. 3., pričom posudkový lekár v

Lekárskom posudku zo dňa 21.11.2016 skonštatoval, že až na ťažké obmedzenie pohyblivosti v bedrových kĺboch nie sú zdokumentované poruchy pohyblivosti v kolenných a členkových kĺboch. Z uvedeného posudku, ani z lekárskej správy vyhotovenej prvostupňovým orgánom verejnej správy však jednoznačne nevyplýva, na základe akej úvahy dospeli posudkoví lekári ku konštatovaniu, že ťažké zdravotné postihnutie bedrových kĺbov sťažovateľky, ju v žiadnom smere neobmedzuje pri nastupovaní a vystupovaní do vozidla verejnej hromadnej dopravy, vrátane prostriedku železničnej dopravy, podľa § 14 ods. 6 písm. b/ zákona, pri zohľadnení špecifik technického stavu železničných vozňov a nástupísk na zastávkach slúžiacich železničnej preprave.

41. Je zrejmé, že posudkový lekár odvolacieho orgánu zaznamenal určité diskrepancie v lekárskejších nálezoch a za účelom dostatočného zistenia stavu, považoval za potrebné sa so sťažovateľkou osobne stretnúť. Z obsahu spisu však nie je zrejmé, čo konkrétne považoval posudkový lekár za rozporné v lekárskejších nálezoch a akým spôsobom mohla sťažovateľka, ktorá nie je lekárom, tieto rozpory odstrániť. Následne, bez toho, aby si posudkový lekár vlastné konštatovanie rozporov a nejasností v lekárskejších správach objasnil v spolupráci s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore v súlade s ust. § 11 ods. 2 zákona, vypracoval svoj lekárskejší posudok a vyhodnotil zdravotný stav sťažovateľky tak, že nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Z uvedeného dôvodu mal kasačný súd pochybnosti o správnosti záveru žalovaného, že boli v danom prípade dodržané zásady správneho konania podľa § 3 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, t. j. že z jeho strany bola splnená povinnosť chrániť práva a povinnosti sťažovateľky, že došlo k svedomitému a zodpovednému vybaveniu veci a jeho rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

42. Pochybnosti o správnosti záveru orgánov verejnej správy ohľadom odkázanosti sťažovateľky na prepravu osobným motorovým vozidlom podporili aj novodoložené lekárske správy zo dňa 03.02.2017 a 02.03.2017, v rámci ktorých odporučili odborní lekári sťažovateľke individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Aj keď žalovaný nemohol vziať do úvahy lekárske nálezy vyhotovené po vydaní svojho rozhodnutia, stav pohybového aparátu bol popísaný zhodne s nálezmi predloženými sťažovateľkou k žiadosti o vyhotovenie parkovacieho preukazu, a to Bechtereva choroba V. stupňa (ťažká forma) a kaxatróza III. stupňa vľavo, popri iných diagnózach, čiže zdravotný stav sťažovateľky v podstatnom rozsahu zodpovedal jej stavu v čase rozhodovania orgánov verejnej správy, pri ktorom špecializovaní lekári odporučili sťažovateľke individuálnu prepravu.

43. Na základe uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného nie je v súlade so zákonom, a keďže krajský súd dôvodne podanú žalobu zamietol, rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 44Sa/4/2017-103 zo dňa 07.08.2017 zmenil tak, že podľa § 462 ods. 2 SSP rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

44. V ďalšom konaní bude povinnosťou orgánu verejnej správy po tom, ako spoľahlivo zistí stav veci, odstráni rozpory a nejasnosti plynúce z doložených lekárskejších nálezov, aj v spolupráci s lekárom so špecializáciou v príslušnom odbore, znovu vyhodnotí odkázanosť sťažovateľky na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a znovu posúdi splnenie podmienok na vyhotovenie parkovacieho preukazu pre osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

45. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa ust. § 467 ods. 2 SSP a úspešnej sťažovateľke priznal úplnú náhradu trov konania na krajskom aj kasačnom súde. O ich výške rozhodne krajský súd po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 175 ods. 2 SSP.

46. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.